

Δελτίο Τύπου

27 Ιουνίου 2023

**Οι προβλέψεις του υποδείγματος παραγόντων
για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές του ΑΕΠ της ελληνικής οικονομίας**
Μονάδα Οικονομικών Προβλέψεων Υποδείγματος Παραγόντων

Σύμφωνα με τις επικαιροποιημένες προβλέψεις του υποδείγματος παραγόντων του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) της Ελλάδας για το έτος 2023 προβλέπεται στο 2,2%. Η εκτίμηση αυτή ταυτίζεται με τη σχετική πρόβλεψη που δημοσίευσε το ΚΕΠΕ στις αρχές του έτους (2,2%), δεδομένου ότι δεν σημειώθηκαν στο ενδιάμεσο διάστημα εξελίξεις που να ανατρέπουν τη θετική πορεία των περισσότερων από τα οικονομικά μεγέθη που ενσωματώνονται στην πρόβλεψη. Σύμφωνα με την εκτίμηση, η ελληνική οικονομία θα παραμείνει σε σταθερή τροχιά ανάπτυξης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με τους ρυθμούς μεγέθυνσής της να έχουν επανέλθει σε επίπεδα που αντανακλούν την μεταπανδημική επιστροφή στην κανονικότητα.

Η συνολικά ευνοϊκή προοπτική που διαγράφεται για την ελληνική οικονομία με βάση την πορεία των μεγεθών που λαμβάνονται υπόψη για την πρόβλεψη, βρίσκεται βεβαίως αντιμέτωπη με αρκετές προκλήσεις και αβεβαιότητες, σε σχέση με το διεθνές περιβάλλον και τις γεωπολιτικές εξελίξεις, καθώς και αναφορικά με την πορεία του πληθωρισμού και τις σχετικές επιδράσεις στην αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών, το κόστος παραγωγής και τα επιτόκια. Από την άλλη πλευρά, προς μία περισσότερο ευνοϊκή εξέλιξη του ΑΕΠ της ελληνικής οικονομίας θα μπορούσαν να συμβάλουν μία περαιτέρω υποχώρηση της αβεβαιότητας και μία θετική έκβαση όσον αφορά την ανάκτηση επενδυτικής βαθμίδας για τα ελληνικά κρατικά ομόλογα, σε συνδυασμό με την εντατική υλοποίηση επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027.

Πίνακας 1: Ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ: 2023
(% ως προς την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους)

Τρίμηνα	2023		
	Β' τρίμηνο	Γ' τρίμηνο	Δ' τρίμηνο
Τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής	1,81 [1,64 , 1,98]	2,64 [2,31 , 2,98]	2,40 [1,92, 2,87]
Μέσος ρυθμός μεταβολής α' εξαμήνου*	1,94 [1,86, 2,02]	-	
Μέσος ρυθμός μεταβολής β' εξαμήνου	-	2,52 [2,12, 2,93]	
Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής*	2,23 [1,99, 2,48]		

Σημείωση: Οι τιμές στις αγκύλες δείχνουν το κάτω και άνω όριο του διαστήματος εμπιστοσύνης της πρόβλεψης στο επίπεδο 95%. *Ο μέσος ρυθμός μεταβολής α' εξαμήνου και ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του 2023 ενσωματώνουν το επίσημα διαθέσιμο (προσωρινό) στοιχείο για το πρώτο τρίμηνο του 2023, σε εποχικά διορθωμένη βάση.

Αναλυτική παρουσίαση των προβλέψεων του ΚΕΠΕ

Στην τρέχουσα συγκυρία η Ελλάδα βρίσκεται σε μία φάση ομαλοποίησης της οικονομικής της δραστηριότητας, έχοντας ανακάμψει από το σοκ της πανδημίας και έχοντας επιδείξει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα στις σημαντικές αναταράξεις που σημειώθηκαν στην ευρωπαϊκή οικονομία λόγω του πολέμου στην Ουκρανία. Σύμφωνα με τα νεότερα δεδομένα που λαμβάνονται υπόψη στην επικαιροποιημένη πρόβλεψη του ΚΕΠΕ και αφορούν το τελευταίο τρίμηνο του έτους 2022 και το πρώτο τρίμηνο του 2023, η ελληνική οικονομία παραμένει σε σταθερή τροχιά ανάπτυξης, με ρυθμούς μεγέθυνσης που έχουν επανέλθει σε επίπεδα που αντανακλούν τη μεταπανδημική επιστροφή στην κανονικότητα. Παράλληλα, η ευρωπαϊκή οικονομία φαίνεται να έχει αποφύγει το σενάριο μίας βαθιάς ύφεσης, η οποία θα είχε σημαντικές επιπτώσεις και για την Ελλάδα, και παρουσιάζει μία συνολικά πιο ευνοϊκή προοπτική για το 2023, με τις τιμές της ενέργειας να έχουν υποχωρήσει σε μεγάλο βαθμό και τον πληθωρισμό να παρουσιάζει σημαντική αποκλιμάκωση.

Οι παραπάνω εξελίξεις, αλλά και η γενικότερη πορεία των δεδομένων που ενσωματώνονται στην παρούσα πρόβλεψη, βρίσκονται σε γενικές γραμμές στο ίδιο μήκος κύματος με τις προοπτικές που διαφαίνονταν στις αρχές του έτους. Το ίδιο ισχύει και για τους παράγοντες που μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην πορεία της ελληνικής οικονομίας το επόμενο διάστημα, πολλοί από τους οποίους αποτελούν συνάρτηση των διεθνών γεωπολιτικών και οικονομικών εξελίξεων. Οι εν λόγω εξελίξεις, για τις οποίες ο βαθμός αβεβαιότητας παραμένει υψηλός, θα επηρεάσουν καθοριστικά τις τάσεις στην αγορά ενέργειας, τη λειτουργία των εφοδιαστικών αλυσίδων, την πορεία του πληθωρισμού και τα επίπεδα των επιτοκίων, ενώ θα έχουν επίσης ιδιαίτερη σημασία για τις εξαγωγικές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει τις επικαιροποιημένες οικονομετρικές εκτιμήσεις του ΚΕΠΕ¹ για τον ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ της Ελλάδας το έτος 2023. Οι προβλέψεις βασίζονται στην εφαρμογή ενός δυναμικού υποδείγματος παραγόντων (dynamic factor model)², με χρήση στοιχείων για 126 μεταβλητές³ για τη χρονική περίοδο μέχρι και το πρώτο τρίμηνο του έτους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ για το σύνολο του 2023 προβλέπεται στο 2,2%, και οι σχετικοί ρυθμοί μεταβολής για το πρώτο και το δεύτερο εξάμηνο του 2023, σε σχέση με τις αντίστοιχες περιόδους του 2022, εκτιμώνται στο 1,9% και 2,5%, αντίστοιχα. Σε τριμηνιαία βάση, οι προβλέψεις παραπέμπουν σε μία σταθερή προοπτική ανάπτυξης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (1,8% στο δεύτερο τρίμηνο, 2,6% στο τρίτο τρίμηνο και 2,4% στο τέταρτο τρίμηνο). Συνολικά για το έτος 2023, η παρούσα εκτίμηση ταυτίζεται με την αντίστοιχη προηγούμενη πρόβλεψη του ΚΕΠΕ (2,2%), δεδομένου ότι δεν σημειώθηκαν στο ενδιάμεσο διάστημα εξελίξεις που να ανατρέπουν τη θετική πορεία των περισσότερων από τα οικονομικά μεγέθη που ενσωματώνονται στην πρόβλεψη.

Πιο αναλυτικά, για το πρώτο τρίμηνο του 2023 οι παρατηρήσεις σε μη εποχικά και ημερολογιακά διορθωμένη βάση έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2022 δείχνουν ότι η ιδιωτική κατανάλωση παρουσίασε αξιοσημείωτη άνοδο, ενώ αρκετά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης εξακολούθησαν να εμφανίζουν οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου. Παράλληλα, σημαντική αύξηση σημειώθηκε κατά το τρίμηνο αυτό στις εξαγωγές υπηρεσιών, ενώ αντίστοιχη άνοδος παρατηρήθηκε και στις εξαγωγές αγαθών, οι οποίες είχαν εμφανίσει μικρή εξασθένηση στο δεύτερο εξάμηνο του προηγούμενου έτους. Στον τομέα της βιομηχανίας, ο γενικός δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατέγραψε άνοδο, αντανακλώντας μία αύξηση στους σχετικούς υποδείκτες που αφορούν τα κεφαλαιουχικά, τα διαρκή και τα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά, ενώ ο γενικός δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία αυξήθηκε σημαντικά τόσο στην εγχώρια όσο και στην εξωτερική αγορά, γεγονός που όμως σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με την άνοδο των τιμών των βιομηχανικών προϊόντων. Στον τομέα του λιανικού εμπορίου, ο δείκτης όγκου αυξήθηκε σε πέντε από τις οκτώ σχετικές υποκατηγορίες, με την άνοδο να αφορά τα πολυκαταστήματα, τα τρόφιμα-ποτά-καπνό, την ένδυση-

¹ Η ημερομηνία διεξαγωγής της παρούσας πρόβλεψης είναι η 20η Ιουνίου 2023.

² Αναλυτική περιγραφή του δυναμικού υποδείγματος παραγόντων παρουσιάζεται στο Τεύχος 15 των *Οικονομικών Εξελίξεων* (Ιούνιος 2011, σσ. 20-22), https://www.kepe.gr/images/oikonomikes_ekselikseis/TEYXOS_15gr.pdf.

³ Το δείγμα περιλαμβάνει μεταβλητές από τις κατηγορίες των πραγματικών και ονομαστικών μεγεθών, καθώς και μεταβλητές που αντανακλούν προσδοκίες και εκτιμήσεις. Η απαραίτητη για τις εκτιμήσεις εποχική διόρθωση των χρονολογικών σειρών πραγματοποιείται με τη χρήση του προγράμματος Demetra+, στη βάση του φίλτρου TRAMO/SEATS.

υπόδηση, τα έπιπλα-ηλεκτρικά είδη-οικιακό εξοπλισμό και τα βιβλία-χαρτικά-λουπά είδη, ενώ στο χονδρικό εμπόριο ο δείκτης κύκλου εργασιών παρουσίασε περαιτέρω σημαντική αύξηση, εξέλιξη που και πάλι συνδέεται με την άνοδο των τιμών. Ισχυρή ανάκαμψη παρατηρήθηκε για ένα ακόμα τρίμηνο στον τουρισμό, όπου οι ταξιδιωτικές εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 55,0% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, ενώ ιδιαίτερα ευνοϊκές ήταν οι εξελίξεις και σε ό,τι αφορά τον δείκτη παραγωγής στις κατασκευές και τους δύο σχετικούς υποδείκτες που αφορούν την παραγωγή οικοδομικών έργων (κτιρίων) και την παραγωγή έργων πολιτικού μηχανικού. Σε σχέση με την πορεία της εγχώριας αγοράς εργασίας, στο πρώτο τρίμηνο του 2023 παρατηρήθηκε περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών, με αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων και αντίστοιχη μείωση του αριθμού των ανέργων.

Αναφορικά με τα δεδομένα του πρώτου τριμήνου του 2023 για τις τιμές, οι εξελίξεις ήταν ενδεικτικές μίας σημαντικής μείωσης του ενεργειακού κόστους, καθώς ο πετρελαϊκός δείκτης Brent εμφάνισε σημαντική υποχώρηση σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, ενώ πτωτικά εξακολούθησε να κινείται και ο ευρωπαϊκά εναρμονισμένος δείκτης τιμών ενέργειας για την Ελλάδα. Παράλληλα, σημειώθηκε σταδιακή υποχώρηση των πληθωριστικών πιέσεων, η οποία αφορούσε όμως μέρος και όχι το σύνολο των βασικών κατηγοριών του δείκτη τιμών καταναλωτή. Συγκεκριμένα, πτώση τιμών ή επιβράδυνση του ρυθμού αύξησής τους παρατηρήθηκε σε ορισμένες κατηγορίες, όπως αυτές που επηρεάζονται σημαντικά από τις τιμές της ενέργειας (στέγαση, μεταφορές), ενώ υψηλές πληθωριστικές πιέσεις εξακολούθησαν να καταγράφονται σε βασικά καταναλωτικά αγαθά, όπως τα τρόφιμα και ποτά, η ένδυση και υπόδηση και τα διαρκή αγαθά-είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες.

Οι παραπάνω εξελίξεις φαίνεται να είχαν συνολικά ως αποτέλεσμα μία μικρή υποχώρηση της αβεβαιότητας στην Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι στη συγκεκριμένη συγκυρία συνυπήρχε και η συνήθης αβεβαιότητα που περιβάλλει τις προεκλογικές περιόδους. Ενδεικτική μίας τέτοιας υποχώρησης ήταν η μικρή πτώση της απόδοσης του δεκαετούς ελληνικού ομολόγου σε σχέση με το τελευταίο τρίμηνο του 2022, καθώς και η αξιοσημείωτη μείωση στο σχετικό περιθώριο (spread) έναντι του αντίστοιχου γερμανικού ομολόγου. Αναφορικά με τους δείκτες που αντανακλούν τις προσδοκίες, οι εξελίξεις κατά το πρώτο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το τελευταίο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, καταδεικνύουν βελτίωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα και την ΕΕ, και σημαντική ενίσχυση των επιχειρηματικών προσδοκιών στην Ελλάδα σε όλες τις κατηγορίες (βιομηχανία, λιανικό εμπόριο και κατασκευές).

Η συνολικά ευνοϊκή προοπτική που διαγράφεται για την ελληνική οικονομία, με βάση την πορεία των μεγεθών και δεικτών που προαναφέρθηκαν, βρίσκεται βεβαίως αντιμέτωπη με αρκετές προκλήσεις και αβεβαιότητες, σε σχέση με το διεθνές περιβάλλον και τις γεωπολιτικές εξελίξεις, καθώς και αναφορικά με την πορεία του πληθωρισμού και τις σχετικές επιδράσεις στην αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών, το κόστος παραγωγής και τα επιτόκια. Από την άλλη πλευρά, προς μία περισσότερο ευνοϊκή εξέλιξη του ΑΕΠ της ελληνικής οικονομίας θα μπορούσαν να συμβάλουν μία περαιτέρω υποχώρηση της αβεβαιότητας και μία θετική έκβαση όσον αφορά την ανάκτηση επενδυτικής βαθμίδας για τα ελληνικά κρατικά ομόλογα, σε συνδυασμό με την εντατική υλοποίηση επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027.

